

Dokument opozvan 9.05.2005.

HRVATSKA AKADEMSKA I ISTRAŽIVAČKA MREŽA - CARNet

CDA0006

IMENIČKI SERVISI U CARNet-U: WHITE PAGES

Ur.broj: 1-96-5-018

Kategorija: OBAVIJEST

Trajanje: do opoziva

Datum nastanka: 05.12.1996.

Verzija: 1.0 (05.12.96.)

URL: <ftp://ftp.carnet.hr/pub/CARNet/docs/info/CDA0006.pdf>

1. Što su imenički servisi?

Pronalaženje elektroničkih adresa i osnovnih podataka o osobama i ustanovama korisnicima jedan je od poznatih i aktualnih problema u Internetu.

Problem se nastoji riješiti razvojem informacijskih servisa poput telefonskog imenika u kojima se mogu naći mrežne adrese korisnika, ustanova i resursa, ali također i poštanske adrese, telefonski brojevi i druge informacije koje vlasnici žele učiniti dostupnima preko mreže. Ta se posebna klasa mrežnih informacijskih servisa naziva **imenički servisi** (*directory services*).

Imenički servisi omogućuju objavljivanje i pretraživanje elektroničkih adresa i ostalih podataka o korisnicima mreže (*White pages*) kao i o uslugama i resursima te davateljima usluga na mreži (*Yellow pages*).

Trenutno se uz imeničke servise u Internetu veže čitav niz pitanja i pravaca razvoja. Koriste se različiti koncepti (lokalni ili globalni servis; distribuirani ili centralizirani servis) i posebno razvijeni protokoli (Whois++, X.500, LDAP). U razvoju lokalnih imeničkih servisa (npr. za neku organizaciju) koriste se i drugi mrežni servisi poput WWW-a. Uporaba WWW-a i informacija koje se mogu dobiti putem DNS-a posebno je raširena kod *Yellow pages* servisa.

Razmotrimo li trenutno stanje imeničkih servisa koji se koriste prvenstveno kao *White Pages* servisi izdvaja se nekoliko standardno prihvaćenih:

- Netfind
- Whois ++
- X.500
- LDAP (*Lightweight Directory Access Protocol*).

U ovom trenutku teško je reći koji će od navedenih servisa prevladati u praksi.

Međutim, sigurno je da se danas, od kvalitetnog imeničkog servisa očekuje da osim ažurnosti i točnosti podataka osigura:

- ažuriranje podataka na način koji je jednostavan krajnjem korisniku
- mogućnost kontrole pristupa podacima
- pravo korisnika da ne bude evidentiran.

2. Imenički servisi u CARNet-u

2.1. Prošlost

Imenički servisi nisu novost u CARNet-u. U eksperimentalnom radu u CARNet-u postojali su i postoje Netfind, X.500 i Whois imenički servisi. Osim toga, razvijena su i neka lokalna rješenja kao i razni katalozi bazirani na WWW tehnologiji.

Temeljni problemi su bili vezani uz poslove organizacije i administriranja pojedinih servisa.

2.2. Trenutno stanje

Sa željom da se problemu imeničkih servisa u CARNetu pristupi na organiziran i cjelovit način te ponudi rješenja pogodna za CARNet-ove korisnike (kako ustanove tako i pojedince) pokrenut je projekt *Imenički servisi u CARNet-u*.

Cilj projekta je ne samo odabrati i implementirati u CARNet-u neke od standardnih imeničkih servisa, već i osigurati trajnu pomoć administratorima i korisnicima servisa. Također ćemo pratiti razvoj imeničkih servisa u Internetu.

Sve informacije o projektu i trenutno dostupnim imeničkim servisima u CARNet-u mogu se naći putem WWW poslužitelja na adresi:

<http://ds.carnet.hr>

Napomenimo ovdje da je, kao poseban oblik imeničkog servisa, pokrenut i *Katalog osobnih WWW stranica korisnika na računalima u CARNet-u* (vidjeti CDA0003) koji je dostupan na adresi <http://www.carnet.hr/korisnici/katalog>.

2.3. Planovi

Imajući u vidu trenutno stanje imeničkih servisa u Internetu i CARNet-u donesene su odluke vezane uz neposredne planove rada. Tako je u neposrednom planu instalacija i puštanje u rad imeničkih servisa Netfind i Whois++. Dakako, time se niti napuštaju niti odbacuju ostali trenutno aktualni imenički servisi (X.500, LDAP) odnosno pravci razvoja.

Imenički servis *Netfind* planira se pokrenuti do kraja godine 1996.

Imenički servis *Whois++* utemeljen na javno dostupnoj programskoj podršci *Digger* planira se pokrenuti do kraja 1996.

Objava svakog od servisa bit će popraćena odgovarajućim CARNet-ovim službenim dokumentom (CDA).

Kako uspješnost u realizaciji planova i pokretanju imeničkih servisa u mnogome ovisi o suradnji ustanova i administratora računala kao i pojedinica korisnika CARNet-a, pozivamo na suradnju. CARNet će osigurati i obaviti tehničke pripreme, potrebnu programsku podršku i pomoć ustanovama, administratorima i pojedincima - krajnjim korisnicima. Od ustanova i administratora očekujemo, pak, da nam pomognu u promociji i uvođenju imeničkih servisa kao i u održavanju njihove kvalitete odnosno točnosti i ažurnosti.

2.4. Kontakt adresa

Kontakt adresa za sva pitanja i prijedloge vezane uz imeničke servise u CARNet-u je:

ds@CARNet.hr.

3. Imenički servisi u .hr domeni

CARNet smatra da je pristup izgradnji i korištenju imeničkih servisa izložen u ovom dokumentu prikladan za čitavu .hr domenu.